

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในด้านความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และด้านความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางในการดำเนินการค้นคว้า แบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นศึกษาความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นศึกษาความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ในขั้นศึกษาความต้องการมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 217 คน

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกประชากรกลุ่มดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มประชากรนี้มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงสามารถให้ข้อคิดเห็นและแสดงความต้องการแนวทางพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ชั้นศึกษาความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากประชากรเป็นจำนวน 9 คน (ปรากฏในภาคผนวก ก)

2. เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความต้องการ

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเนื้อหาเป็นแบบสัมภาษณ์ความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นศึกษาความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 เตรียมแบบสัมภาษณ์

3.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ และรวบรวมสัมภาษณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความต้องการแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของคำตอบแต่ละข้อ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ในขั้นพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก หรือปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวกับการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84) จำนวน 5 คน (ปรากฏในภาคผนวก ข)

2. เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในขั้นพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2.1 ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาความต้องการในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ในบทที่ 2 มาพัฒนาและจัดทำเป็นแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดในการวิจัยให้ตรงตามความต้องการ

และตรงตามหลักวิชาการ โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จากนั้นทำการสังเคราะห์และพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 นำแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาสร้างเป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check- list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ แนวทางนั้นตรงตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 1 หรือไม่ และแนวทางนั้นเป็นไปตามหลักวิชาการหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด โดยให้ตอบว่า “ตรง” “ไม่แน่ใจ” “ไม่ตรง” พร้อมทั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในส่วนอื่น ๆ ด้วย (ปรากฏในภาคผนวก จ)

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ในชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้รอบรู้บริบทด้านการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (ปรากฏในภาคผนวก ค)

2. เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2.1 ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมซึ่งได้มาในขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 แบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check- list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินค่าส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งค่าตัวเลขในระดับแสดงให้เห็นถึงระดับความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยค่าตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด	หรือประมาณร้อยละ	81 - 100
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก	หรือประมาณร้อยละ	61 - 80
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง	หรือประมาณร้อยละ	41 - 60
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย	หรือประมาณร้อยละ	21 - 40
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด	หรือประมาณร้อยละ	1 - 20

2.3 นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกหาโดยใช้วิธีการคำนวณของ เพียร์สัน โพรดักท์ โมเมนต์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) กำหนดเกณฑ์การยอมรับความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในข้อใดมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.00

ถือว่ารายการในข้อนั้น เป็นความเหมาะสมในระดับที่ยอมรับได้ (ยุทธพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 146)

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ในขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 217 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 217 คน โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane') ที่ความเชื่อมั่น 99.994% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.006 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย. 2541 : 117)

2. เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2.1 ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาความเหมาะสมตามลำดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มาจากขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 แบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งค่าตัวเลขในระดับแสดงให้เห็นถึงระดับความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยค่าตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เป็นไปได้มากที่สุด	หรือประมาณร้อยละ	81 - 100
ระดับ 4	หมายถึง	เป็นไปได้มาก	หรือประมาณร้อยละ	61 - 80
ระดับ 3	หมายถึง	เป็นไปได้ปานกลาง	หรือประมาณร้อยละ	41 - 60
ระดับ 2	หมายถึง	เป็นไปได้น้อย	หรือประมาณร้อยละ	21 - 40
ระดับ 1	หมายถึง	เป็นไปได้น้อยที่สุด	หรือประมาณร้อยละ	1 - 20

3. ในขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในขั้นตอนที่ 4 นี้ แบบสอบถามเป็นชุดเดียวกันกับขั้นตอนที่ 3 จึงไม่ได้มีการหาค่าความเชื่อมั่นซ้ำอีก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสังกัด

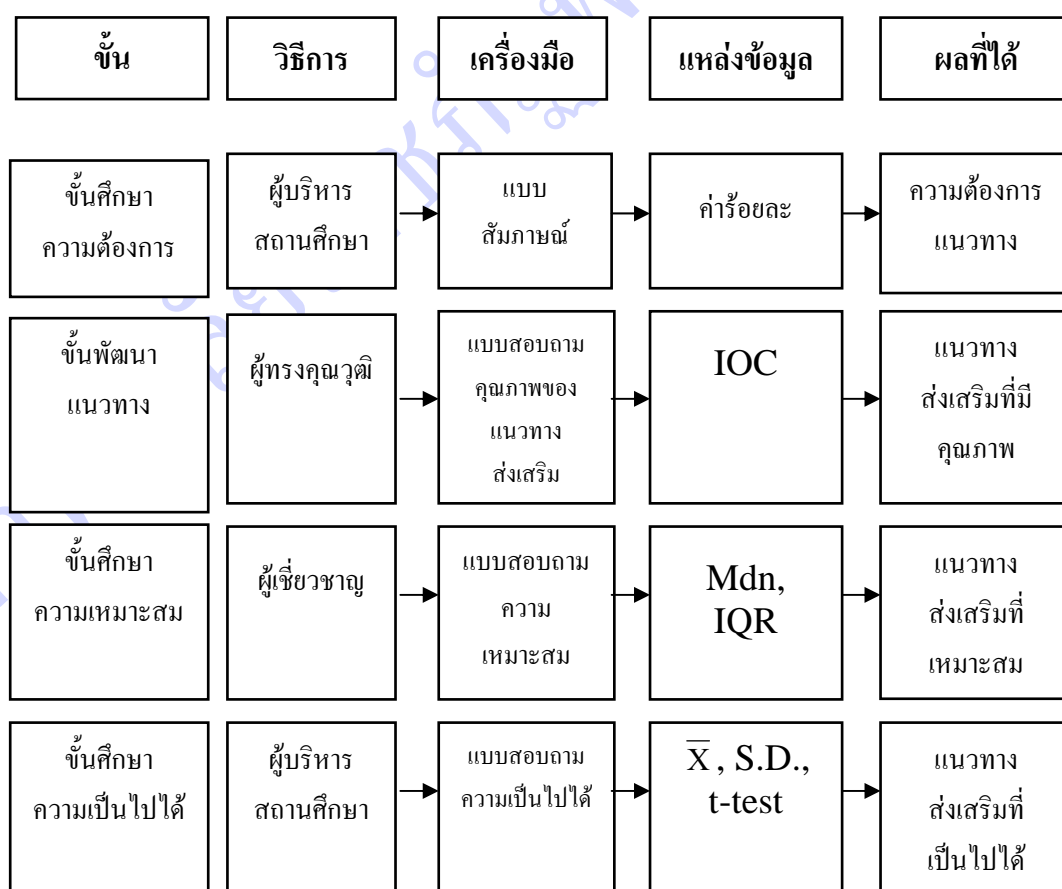
4.2 ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน จำนวนทั้งสิ้น 200 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้บริหารสถานศึกษามาตรวจสอบความ
 เรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบ

5.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
 คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) เหนือในการพิจารณาความเป็นไปได้ของ
 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 มากกว่า 3.50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) และเมื่อหาค่าทดสอบค่าที (t-
 test) จากค่าเฉลี่ย ($\mu \geq 3.50$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะถือว่าเป็นรายการที่
 เป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

จากขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน สามารถสรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัยการพัฒนา
 แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สามารถอธิบายดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา